

Izhaja razen ponedeljka in dneva po prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravništvo: KRŠKO.

Naslov za dopise: »Napreja«, Krško.

Ček. rač. začasno

NAPREJ

Stane mesečno 25 Din,
za inozemstvo 35 Din,

Oglaš: prostor 1x87 mm 1 Din.
Malloglaš: beseda 50 p, najmanj 5 Din.
Dopise frankirajte in podpisujte,
sicer se ne priobčijo. Rokopisi se
ne vračajo.

Reklamacije za list so pošt. proste

Glasilo Komunistične stranke Jugoslavije.

Volilci iz Črmošnjic pri Semiču. Volilni imeniki so do 8. t. m. v občinski pisarni vsakomur na vpogled. Poskrbite, da vam ne bo mogel nihče ukrasti pravico, da boste volili za vašo proletarska načela.

Enotnost strokovnih organizacij.

„Delavec“ šte. 21 cvili kakor maček, če mu stopiš na rep, in roti ves svet na enotnost strokovnih organizacij. Seveda dela to le z besedami, ne pa z ukrepi, ki bi nam dokazovali, da je Strokovna komisija pripravljena končno enkrat kreniti drugo pot in ne hoditi po oni, ki povzroča nezadovoljnost, katere posledice so bile vedno le nepotrebna cepjenja. Mar bi se bil članek potrudil do pozitivnega dela in raziskoval, kaj je bil vzrok našega članka „Nesramnost“. Tega pa v celem listu „Delavcu“ ni. Članek rajši farizejsko zavija oči, češ, glejte jih, taki lopovi so tisti drugi, mi edini hočemo dobro!

Članek v „Delavcu“ v svoji sveti jezi citira še napačno številko „Napreja“. Recimo, da se tozadevno „Delavcu“ ne laže, temveč se le moti. Zaveštno lagal je pa s trditvijo, da v Ljubljani naše krajevne politične organizacije ni, pa k temu pravi le to, da kupa izmišljotin na tem prostoru zavračal ne bo. Verujem, da je težko reči: „Mea culpa“, ampak tukaj leži bistvo poštenosti.

Nihče nima pravice zaveštno se motiti, čeprav se vsak nezaveštno lahko mnogokrat zmoti. In okolica „Delavca“ se je večkrat zaveštno „motila“, ker je delala račune brez krčmarja, t. j. brez delavstva. Zmotili so se pri Socialistični tiskovni zadrugi, motili so se računajoč, da so strokovno organizirani delavci backi, ki bodo molče prenesli vse in da jih bo poleg Koruna z lahko komandiral tudi še Kristan, zmotili so se računajoč z možnostjo, da bosta brez nadaljnjega „Delavec“ in „Socialist“ eno in isto, da bo za oba le ena skleda, en prostor, eno in isto osebo, en gospodar, in zmotili se bodo v računih za — rdeči veletok — s Kristanom.

Pavšalno govorjenje o izmišljotinah je nepošteno. Kdor citira iz nasprotnega članka le prikrojene citate in ne vsega, je strahopetec. Povejte le na pr., kateri dve družini v Ljubljani sta oni, ki štejeta skupaj 10 oseb in jih mi smatramo za krajevno politično organizacijo? Povejte le, kdo je in kdaj in na kakšen način je urejeval „Socialista“. In takih „izmišljenih“ očitkov je cela vrsta, ti so tisti, ki so zakrivilili nezadovoljnost, katere naravna posledica je, če ne gre drugače, tudi razkol. Bodite pošteni, nepristranski in lojalni v strokovnem pokretu in ne dajajte nam s svojim partizanstvom povoda k nezadovoljnosti, potem ne bo nobenega, ki bi si upal črhiniti proti obstoječim formam na strokovnem polju; po navadi vpije prvi, da gori, tisti, ki je sam zažgal. Če bi bil „Delavec“ vestno že takrat nastopil za popolno nevtralnost na levo in desno, bi mogel svoje predale uporabiti za bolj koristne stvari, nego je sedanja njegova obramba. Takrat pa je imel kdo v okolici „Delavca“ najbrž zopet „zašite oči“, ali pa se niso v tem oziru tam ničesar naučili, da bi pravočasno spoznali, kam zna voditi partizansko zlorabljanje.

Kje vas čevlji žuli, je jasno razvidno iz članka v isti številki „Delavca“, kjer so razne resolucije pod naslovom „Za enotnost strokovnih organizacij“. V štirih tam objavljenih resolucijah je trikrat klic po nevtralnosti „Delavca“ in prav tolikokrat tudi klic po sklicanju pokrajinskega strokovnega kongresa. Torej nič drugega, kakor to, kar hočemo tudi mi. Le s tem se da ohraniti enotni strokovni pokret, da ni torišče za kakšne koristolovce, ki bi ga radi izrabili za svojo eksperimentalno eksploatacijo. Komur je res kaj za enotnost strokovnih organizacij, ta se bo v tem oziru tudi trudil. Popolnoma se na pr. strinjamo v resoluciji stavbincev s trditvijo, da kdor napada naše funkcionarje, napada tudi nas. To velja tudi za „Delavca“ z naše strani z ozirom na naše članstvo v strokovnih organizacijah.

Odstanite torej vse, kar ni v redu, kar povzroča sedanjo napetost in nagnjenje k razkolu. Tako bo zavlada zadovoljnost v strokovnih organizacijah brez nevarnosti kakega razdora. Potem ne

bo treba niti z bombastičnimi frazami zavzemati se za — rdeči veletok — s Kristanom kljub temu, da je „dober“ gospodar. Takrat bomo sami postali svoji dobri gospodarji brez vseh takih odrešenikov
J. P.

Sodrugom v Trbovljah.

Taki dogodki, kakršni so se dogodili v nedeljo 1. jun. 1924 v Trbovljah, so zgodovinski dogodki, katere je treba očitno poznejšim rodovom brez netočnih primesi.

Sodrug, kar je kdo izmed vas videl ali slišal od verodostojne strani, naj napiše, ne da bi hotel pridati kaj lastnega, ter naj nam pošlje. Vsa poročila bomo nato primerjali in ugotovili čisto resnico o „Krvavih Trbovljah“ in jo napisali v listu. — Uredništvo.

Delavci, poskrbite sami za svojo volilno pravico!

(Po večini občin je doba za reklamacijsko postopanje že pretekla. Vendar to reč objavljamo, ker so po nekaterih vaseh volilni imeniki še razgrnjeni. Zadevo nam je poslal neki zaupnik, v katerega občini so volilni imeniki razgrnjeni še do 8. tm. Kdor more, naj uporabi.)

Iz skušenj vemo, da se pri sestavljanju obligatoričnih volilnih imenikov dogajajo „pogreške“. Izpuščajo se seveda vedno le delavci, o katerih je dosedaj (in še danes!) veljalo mnenje, da si ne znajo pomagati. In kdor si ne zna pomagati, je vedno tepen.

Kdo pa naj bi delavca učil, kako se naj postavi za svoje pravice v bran? Duhovniki ga uče le moliti in zaupati v božjo milost, za samostojno izobraževanje pa delavec nima časa, ker gara po 16 ur na dan za kapitalista, samo da si pribereči suhi kruh, da ne umre gladu. Zavednosti med večino delavstva ni in ker zavednosti ni, tudi pravic ni.

Malo jih je na Slovenskem, ki so tako zavedni, da so naročeni vsaj na „Ljudski glas“, ²/₃ manj jih je, ki imajo „Naprej“. In vendar je naš tisk edini, ki se bori proti kapitalu v rokah posameznikov, za pravice teptanega ljudstva in zato, da mu daje najrazličnejših navodil kot pomoč za njegov uspešnejši boj. Stranka, ki bi naj to delo izvrševala, ima pa komaj 883 članov, ki se zavedajo, kaj je organizacija.

Naši zaupniki so po večini tudi zavedni in so na mestu. Z vsemi silami delajo na tem, da bi postalo ljudstvo zavedno, in mu pri tem pomagajo z navodili, katera objavljajo v skupnem listu „Ljudskem glasu“, ker ima ta več čitateljev kakor „Naprej“.

Volilni imeniki so razgrnjeni določeno dobo pred vsakimi volitvami [občinskimi kakor tudi državnoborskimi]. Vsak se lahko prepriča, zase in za svojega znanca, če je pravilno vpisan. Če ni, naj zahteva od občinskega urada oziroma od policijskega oddelka (v mestih) uradno potrdilo, s katerim dokaže, da prebiva že predpisano dobo (pri občinskih volitvah eno leto, pri državnoborskih pol leta) v dotični občini in ima torej tam tudi volilno pravico.

Reklamacijo lahko napiše kdo drugi namesto tebe, če ti nimaš časa, seveda mora biti reklamaciji priloženo potrdilo.

Volilna zadeva, kolka prosto.

Uradno potrdilo.

.....stanujoč v občini, vasi .....

hišna številka ..... prebiva od ..... neprestano v tej občini.

Občinski urad ali pa Zglasilni urad kr. drž. policije v ..... dne ..... 1.....

Županstvu [mestnemu magistratu, okrajnem sodišču, prvostopnemu sodišču]

Podpisani vlagam zoper tukajšnji volilno imenik r e k l a m a c i j o:

V volilnem imeniku je izpuščen .....

iz vasi ..... hišna številka ....., če-

ravno ima volilno pravico na temelju sledečih uradnih potrdil:

I. je glasom rojstnega in krstnega lista rojen dne ..... in je bil dne ..... star 21 let.

II. je glasom uradnega potrdila o domovinski pravici državljan kraljevine SHS;

III. prebiva glasom uradnega potrdila predpisano dobo v tej občini.

Predlagam torej, da se imenovani pravilno vpiše v volilni imenik,

V ..... dne ..... 1.....

[lastnoročni podpis reklamatorja].

Delavci, ne pustite si krasti svojih pravic! Ubrinite se pred že pojemajočim zubljem kapitalizma, strite gadu strupeno glavo!

Razno.

Novim naročnikom! Če se naročiš na kak meščanski list, ti bodo takoj prve številke všeč, ki jih boš dobil. Meščanski listi pišejo namreč zato, da čitateljem ugajajo, ne pa zato, da vzgoje novo, boljše družbo.

„Naprej“ je drugačen list. Tudi „Naprej“ bi rad ugajal in se zato trudi, da bi bil čitateljem všeč, toda „Naprej“ ve, da vsem ni mogoče ustreči. Volk sit in koza cela, to ne more biti. Zato se „Naprej“ trudi povedati vselej tisto, kar je res, četudi ve, da bo marsikomu neljubo. Da se najde vsa resnica, moramo govoriti javno o vsem, o dobrem in slabem. Pri tem nastanejo prepiri, ki marsikoga odbijejo, če ne ve, za kaj gre. Novi naročniki morajo zato nekaj časa potrpeti, da se vžive v naše iskanje resnice, potem bodo tudi oni spoznali, da je nemogoče ustreči vsem in zato najboljšo, če želimo ustreči samo resnici.

Orjunaške mrtvece — mi jih obžalujemo kakor vse takšne žrtve — so pokopali v torek 3. tm. v Ljubljani na zelo pompozno način. Vse vrste nacionalističnih in kapitalističnih organizacij ter državnih oblasti so zbornali skupaj, uniformirani Sokol je tvoril pri tem seveda glavno gardo. Orožje se je bleščalo v sprevodu in državne oblasti so brezskrbno spale. — Drugače je izgledalo v Trbovljah pri pogrebu komunističnih žrtev in popolnoma nedolžnih starcev ter otrok, ki so pri nedeljskih dogodkih „poginili“, kakor se zelo pietetno izraža uradni orjunaški komunike o njih, dočim so orjunaši umrli seveda junaške smrti. Na pogrebu v Trbovljah je bilo navzočih kakih 5000 delavcev, zastopane so bile le delavske organizacije, državnih oblasti ni bilo. Tudi orožja ne. Mogoče je to nekoliko gradiva za premišljevanje. — Drugače je pa strašno zanimivo čitati komentarje buržoaznega časopisja o trboveljski Zaloški cesti. Glavni hien med njimi, „Slovenski narod“ in „Jutro“, izrabljata tragedijo med sinovi istega naroda za to, da hujskata vlado, naj začne z brezobzirnim terorjem proti strankam, ki v nacionalnem in razrednem oziru ne zastopajo istega mnenja kakor ta dva vladna reptila. Gospodom kapitalistom in njihovim kulijem se cedijo sline po tem, da bi se iz krvi, ki so jo v prvi vrsti oni krivi, porodila nova preganjanja delavskega gibanja, vsega gibanja seveda, ne samo komunističnega, ki jim hodi v takšnih slučajih s svojo brezmejno nezrelostjo vedno na roko. Bomo videli, če bodo zmožni svoje grožnje tudi uresničiti!

Trboveljski dogodki so zadnji opomin na državne oblasti, naj se zavedo, da so one poklicane čuvati red in mir v državi, da je predvsem njihova dolžnost razorožiti do zadnjega pipca vsakega neumneža, ki misli, da si je treba zmago kakega političnega stališča priboriti z orožjem v roki. Komunist ali orjunaš, Pribičević, Pašič, Radič ali Korošec, nihče nima pravice posegati po nasilnih sredstvih, če je premalo duševno razvit, da bi mogel svoje stališče utemeljiti z ostrino misli. Vsaka država, ki dopušča drugačne metode političnega boja, ni nič boljša kakor kakšna Mehika, Italija ali Albanija, kjer imajo oboroženi banditi glavno besedo, in ta država je vredna, da propade in izgine, čim preje tem bolje, da ne bo delala sramote 20. stoletju. Na to stališče so se postavili po trboveljskih dogodkih vsi ljudje, vse stranke in njihova glasila, ki so si ohranila v teh letih korupcije, lažnivih diktatur in nasilij še količkaj soli v glavi. To stališče je naše brezpogojno stališče, kdor ga ne mara priznati in po njem delati, v naši stranki nima prostora. Edina stranka, ki si upa javno drugače govoriti, je stranka Pribičevićevih kulijev. Slovenski narod in „Jutro“ v svojih poročilih k trboveljski moriji n. pr. priznavata, da se je rabilo orožje na obeh straneh, to tudi „obžalujeta“ in „obsojata“.

zahtevata pa. naj oblasti izvedejo brezpogojno razorožitev samo na komunistični strani, glede orju-našev ne črhne ta nič besedice. To si je treba za-pomniti, volitve niso več daleč, čeprav se jih Pašič in Pribičević na vso moč branita, takrat pa je treba končno javno streti tisto sramoto med jugoslo-vanskim narodom, ki si upa vsem svojim dejanjem v zasmeh nositi ime demokracije in diktirati ljud-stvu iz vlade svojo umazano in nasilno manjšin-sko voljo.

Dr. Korošec in Davidovič sta v torek 3. t. m. popoldne odposlala kralju na Bled brzojavko, s katero mu osvetljuje položaj, ki je nastal radi od-goditve narodne skupščine in ki bo vedno slabši, če se takoj ne skliče narodna skupščina ter napo-vedo nove volitve. Ljudstvo zahteva svoje zastop-nike in ne zastopnikov osebnih interesov. Opozicija, ki ima vrsto zločinov proti ljudstvu na vesti, gotovo ne misli s ljudskimi zastopniki sebe. Bilo bi preveč ironije v tem!

Esperanto in socialistično gibanje. Socialno-demokratska esperantska federacija za Avstrijo je dobila od komunistične strani vabilo, naj bi se ude-ležila nekakega delavskega esperantskega kongresa na Dunaju, na katerega so pa komunisti povabili tudi nevtralne in popolnoma buržujske esperantske organizacije. Ustanovila naj bi se skupna organizacija — boljše: enotna fronta. Socialdemokratska espe-rantska federacija je to vabilo odklonila. „Arbeiter Zeitung“ priobčuje nje kratki odgovor, kjer pravi med drugim: Vsi se držimo brezobzirno in trdno čisto socialističnega in razrednobojnega karakterja naše organizacije. Stojimo v okviru celotne stranke, pro-stovoljno se podrejamo sklepom te stranke in hočemo pokazati kot del celotne stranke našo enotnost in čvrsto strankino disciplino. — Za enotnofrontarsko koronovstvo bo ta odgovor iz Avstrije zelo poučen, ne samo zaradi strankine discipline, tudi zaradi espe-ranta, ki se nam smejejo, ker ga propagiramo še v našem programu.

Kratko sejanje. Dunajski občinski svet je pred kratkim imel svojo najkrajšo sejo. Ni trajala niti četrt ure in je vendar rešila tri važne zadeve, poleg tega je vzela še daljša poročila županova na znanje. Kaj to pomeni pri tako mnogoštevilni inštituciji, kakor je dunajski obč. svet, si lahko mislite. Da je pa bilo tisto sejanje tako kratko in ven-dar izčrpno, se je zgodilo tako: Mestni zastop je spremenil svoj poslovnik po angleškem vzorcu. Po tem vzorcu ni treba pri sejah nič referirati o pred-logih mestnega sveta, ki so bili že dva dni pred njo v rokah obč. svetnikov in za katere se ni bil pred njenim začetkom prijavil noben govornik k besedi. Take predloge proglasi predsednik kratkoma kot sprejete, samo tako je mogoče da se pri kakšni seji reši do 50 in še več zadev in da vendar ob-širneje obravnavajo tiste, za katere se je kdo k besedi prijavil. To praktično spremembo v poslov-niku bi kazalo uvesti tudi na naše seje in kongrese, kjer je dozdaj še vedno ostala kakšna nerešena zadeva četudi smo sejali od jutra do večera, pa morda še dva dni zaporedoma, n. pr. na zadnjem, strankinem kongresu. Če se uvede dunajski oz. angleški sistem, potem bomo lahko prihranili na času in denarju, pa bo ostalo več časa za važne debate.

Atentator Jawurek, ki je ustrelil avstrijskega zveznega kancelarja Seipla, je izjavil, da ni imel za svoje dejanje navodil od nikogar in tudi nobe-nega jasnega načrta. Obupal je nad svojo in svoje družine bedo ter sklenil končati življenje. Umreti pa ni hotel sam, ampak je v besnosti hotel ubiti še enega človeka. Slučajno je zvedel, da se vozi z istim vlakom dr. Seipel. Ustrelil je torej nanj, nato še sebe v treh umrl ne bo najbrže nobeden od njiju. Avstrijski buržujski tisk in seveda tudi naš klerikalni spravljiva Jawurekovo dejanje v zvezo z bojem, ki ga vodi socialna demokracija proti da-našnjemu režimu na Avstrijskem. Posebno izrab-ljajo dejstvo, da je bil lansko leto nekaj časa or-ganiziran v socialistični politični organizaciji. Temu nasproti ugotavljajo socialistični listi, da se je iz-dajal Jawurek tudi za komunista, v zadnjem času pa se je hotel organizirati pri krščanskih socialcih. Iz strokovne organizacije so ga morali izključiti, ker ni hotel izvrševati svojih članskih dolžnosti — takšen socialist je bil, eden izmed delavcev pač, ki niso nikoli skrbeli za svojo izobrazbo, ki jim je or-ganizacija samo sredstvo trenutnih, koristi. V osta-lem pa je bil Jawurek duševno abnormalen človek, Socialisti ostro zavračajo vsak poskus, da bi se tak človek spravljival v zvezo z delom, ki ga njih gibanje vrši. To so povedali tudi pri otvoritvi strokovnega kongresa na Dunaju. Najmanj pa smejo taki elementi lagati o moralnih metodah socialistične taktike, ki so v Avstriji financirali že celo vrsto fašistovskih moralnih aktov proti delavstvu, ki so ostali popolnoma nezaznovani, pri nas pa imajo Zaloško cesto na vesti.

Malo o češkoslovaških cerkvenih razmerah. Naši klerikalci kaj radi lažejo, da je katolicizem danes glavna številčna ter moralna sila na svetu in da se sploh ves svet preraja v znamenju rimskega papizma. Kako je s tem, nam nekoliko pričajo naslednje šte-vilke iz ene same — seveda napredne države, Če-škoslovaške: Tam obstaja takozvana „češka narodna cerkev“, ki se je odcepila od Rima zato, ker se ne strinja z njegovo predpotopno politiko. Ima danes 525.332 pristašev. Poleg tega so na Češkoslovaškem 724.503 brezverci, skupaj torej 1.249.835 ljudi. Več nego šestina češkega naroda je to in ta šestina je

v zadnjih šestih letih izstopila iz katoliške cerkve, le nekaj desetisoč jih je, ki so se rešili iz drugih konfesij! Zanimivo je, da so Čehi v tem bolj na-predni nego Nemci. V staroavstrijskem delu praške diocese na primer je bilo pred začetkom odpadanja 2.280.000 katolikov, sedaj jih je samo 1.450.000, in sicer okrog 800.000 Nemcev in 650.000 Čehov. Čehi so tvorili prej dvetretjinsko katoliško večino. Še hujši časi se obetajo češkoslovaškemu katolicizmu zato, ker je vedno manj duhovnikov na razpolago. V vseh 4 tečajih praškega semenišča „študira“ danes samo 21 nemških in 16 čeških, na vsem Češkoslo-vaškem 120 nemških in 118 čeških bogoslovcev. Duhovništvo izumira, Lanskoga leta je umrlo 136 duhovnikov, nadomestiti so jih mogli samo z 68 no-vimi! Zakaj to? Preprosta razlaga: Na Češkoslovaškem je cerkev ločena od države, duhovniki niso tam od države plačani, kakor pri nas, stalne preskrbe brez dela torej ne uživajo. In to je vzrok, da se študirajoči mladeniči lahko uspešneje upirajo moralnemu pritisku svojih starišev, da bi morali postati duhovniki, iščejo si rajši poštenjšega dela. Tako je v nave-denih številkah zopet nov dokaz, kako je moč cerk-vene hierarhije odvisna samo od državne podpore, kakve je reakcionarna država odvisna od cerkve. Klerikalci dobro vedo, zakaj se upirajo ločitvi cerk-ve od države, kakor reakcionarne vlade dobro vedo, zakaj plačujejo duhovščino iz davkov, čeprav jo pri tem morda sovražijo: kakor je na pr. pri nas, Blvši nadporočnik Ankermann, ki je izvršil ponesrečen atentat na slovitega nemškega publicista Maksimilijana Hardena, je bil obsojen na šestletno ječo.

Francoski parlament so slovesno otvorili v nedeljo 1. tm. Socialisti so energično zahtevali, da mora Millerand odstopiti, kakor je to sklenil njihov kongres obenem s sklepom, da ne prevzamejo v vladi nobenega mesta, pač pa da bodo podpirali vsako levičarsko vlado, ki ne bo sprejela svojega mandata iz Millerandovih rok. Na temelju tega skle-pa je Herriot prevzel delo za sestavo nove vlade. Millerand bo najbrže še ta teden zletel, nakar se izvoli nov predsednik francoske republike.

Kupujte čevlje samo z znamko „Peko“.

Iz stranke.

ORGANIZACIJE IN ZAUPNIKI IZVRŠITE SVOJO DOLŽNOST!

Zamudniki, ki še zdaj niso plačali koledarja, „Krstu sv. Vladimira“ in majske številke „Napreja“, naj to takoj store. Stranka je navezana točna pla-čila, zato poskrbite, da bodo točni. Ne zadržujte skupnega dela z zastavki posameznikov. Obracunaj-te takoj!

Občni zbor „Sloga“ se je vršil 31. maja v Ljubljani in je sprejel vse sklepe kongresa SSJ. Pravila so bila sprejeta v obliki, kakor so bila ob-javljena v „Napreju“ z dne 1. maja (§ 1 do 31) z dodatkom z dne 21. maja (§ 32 do 35). Tako jo bodo ta pravila registrirana pri sodišču, se bo za-čela „Sloga“ imenovati „Skupni dom“, r. z. z. o. p.

Seja nadzorstva SSJ se bo vršila v nedeljo 8. junija v pisarni pokrajinskega tajništva SSJ v Krškem. — **Dnevni red:** 1. Konstituiranje novega nadzorstva. — 2. Kontrola. [Na željo s. Umeka.]

Vestnik „Svobode“.

Del. izobraž. društvo „Svoboda“, planinski odsek podružnice v Celju prireja vsako nedeljo iz-lete. Vabimo vse prijatelje narave k obilni udeležbi. Točnejše informacije v društveni sobi Gaberje št. 20.

Odbor.
Gorje pri Bledu. Spl. del. izobr. zveza „Svo-boda“, podružn. Gorje priredi v nedeljo 8. junija ob 3. pop. na vrtu restavracije „Vintgar“ vrtno veselico s plesom. Šaljivo pošto, ribjim lovom in prosto za-bavo. Ker je čisti dobiček namenjen za povzdigo društvene knjižnice, se preplačila hvaležno sprej-majo. V slučaju slabega vremena se bo vršila ves-elica prihodnjo nedeljo. — **Odbor.**

Sokolstvu bi delali krivico, če ne bi k notici o pogrebu trboveljskih žrtv pripomnili sledeče: tis-tih 500 uniformiranih Sokolov, ki so se oficijalno udeležili orjunaškega pogreba, ne tvorijo sokolske mase, niti v Ljubljani ne. To so le vrhovi, ki znajo ob vsaki priliki zatrjevati, da noče sokolstvo imeti nič skupnega z „Orjuno“, in pa tisti, ki jim je všeč, da hočejo ti vrhovi ob vsaki priliki to načelo so-kolske nevtralnosti postaviti na laž.

Dopisi.

CELJE. POGOVOR DVEH DELAVCEV.

A. (kovinar) vpraša svojega znanca B (želéz-ničarja) o neki strokovni zadevi.
B. To boš zvedel v tajništvu.
A. Tam ne morem nič zvedeti, ker ni več taj-ništvu za strokovne organizacije.
B. Da, imamo tajništvo!
A. Seveda imamo tajništvo, ali tajnika nimamo, Nisi čital v „Delavcu“, da je s. Leskošek odstopil, Böhma, ki je delal, so pa kričači ven vrgli.
B. To nič ne škodi. Mi bomo to delo sami opravili.

A. Že verjamem, da boste vi sami opravili, ki se za strokovno organizacijo niti ne brigate.

B. Pa imamo g. Korena, ki nam gre na roko.
A. Tedaj pa je najbolje, da bomo g. Korena predlagali za tajnika, da bo pokazal, koliko je zm-žen; veš jaz sem prišel do prepričanja, da je treba ljudi soditi po dejanju in ne po sladkih besedah. Če je g. Koren res tak delavski prijatelj, kakor nje-govi trabanti trdijo, tedaj naj napravi iz pekarnе zadružno pekarno, pa bo lahko ravnatelj pekarnе in še tajnik obenem. Jaz se potem takoj njegovi sekti pridružim.

B. Ti govoriš, kakor da bi te bil kak „Ber-notovec“ naučil. Veš, tu ne gre za to, ampak gre radi „Internacionale“, ker vi Bernotovci niste pri-znani od Internacionale.

A. Infamnost je tvoj očitek, da bi bil jaz kak „Bernotovec“, ampak sem socialist po socialistič-nem programu.

B. Ze, že, ali to vendar ne gre, da bi od ti-stega, ki si je prišparal sedanjo obrt, zahtevali, da jo da sedaj delavcem. Saj je dovolj, če gre na shode za nas.

A. Oho, za nas praviš, jaz pa mislim, da hodi bolj zase. No pa povej mi, kako se imenuje tista internacionala, ki je Korena priznala.

B. Hm, imenuje se „Socialistična delavska inter-nacionala v Londonu“.

A. Predlagam, da ime spremeni, ali pa nas delavce tudi sprejme.

(Ta pogovor naj služi za odgovor „Korenov-cem“ in njihovemu „pesniku“ v „Socialistu“.) — A. L.

Iz Črmošnjic pri Semiču. Klerikalni zaupnik Jozef Frank, poštar in veleposestnik, je prodal Mariji Lušerjevi roieni v Novi gori, ki se je vrnila lansko jesen iz Amerike, neko barako s približno 20 m² zemlje, vse skupaj vredno morda 15.000 Din za 40.000 Din v gotovini. Goriomenjena je služila v najslabših razmerah — saj kakšne predizobrazbe uboga sirota ni imela — 42 let v Ameriki in je postala stara in slabotna. Tako se je vrnila v do-movino, da preživi tukaj večer svojega življenja. Ker se je tekom let vsem tukajšnjim ljudem odtuji-la, se je obrnila polna zaupanja na tukajšnjega ob-činskega prestojnika Matzelleta iz Novega tabora s prošnjo, naj bi ji šel v tej zadevi na roko. Ta jo je poslal na svojega zeta Jozefa Franka. Njeni za-upljivosti se mora Frank zahvaliti, da ni zahtevala takojšnjega prevoda kupne pogodbe. Neka njena sorodnica, ki je bila nad takšno kupčijo ogorčena, je naznanila zadevo na finančno stražo v Toplicah in tu se je izkazalo, da je prodajalec navedel v kupni pogodbi kupnino z 2000 Din, reci dvatisoč dinarjev, 38.000 Din pa je zaradi pristojbin zamočal. To je treba še omeniti, da ne razume Lušerjeva niti besedice slovenskega, gospod Frank pa se je pri sestavljanju kupne pogodbe samo tega jezika po-sluzil in ji je samo smisel pogodbe razodel o kupni ceni ni bilo nobenega govora. Vsa naznanila se je obvezal Frank oskrbeti, v svoji zaupljivosti se zato ni obrnila do nikogar drugega za pojasnila. Name-sto da bi pa sedaj Frank plačal zasluženo kazen je, morala plačati Lušerjeva 6000 in Frank samo 4000 Din. Kako se je moglo to zgoditi, to nam je skrito, samo to vemo, da se ji je zgodila s tem velika kri-vica. Mi smo sedaj radovedni, kdo se bo za stvar zavzel in kdo bo stari delavki priboril pravico. [Op. ur.: Posameznik tega ne bo dosegel, le močna or-ganizacija.] Še to moramo pripomniti, da je Frank poštar, krajevni šolski nadzornik, zaupnik SLS, mojster druge največje žage v Jugoslaviji [Auer-spergova parna žaga], predsednik gospodarske za-druge itd. Če kaže povsod toliko vesti potem ima še tolažljivo hodočnost pred seboj. Prihodnjič spre-govorimo nekaj iz njegovega poštnega urada, kar bo gotovo zanimalo poštno ravnateljstvo kakor tudi poštno ministertvo.

Prepoved nočnega dela po pekarnah v Nemški Avstriji. L. 1923 je bilo v tej državi obsojenih 714 podjetnikov na 18 milijonov kron globe in na 56 dni zapora. Denarno globo so morali plačati „Bojniški blagajni pek. pom.“. Centralna zveza živilskih delav-cev na Dunaju je izdala svojim zaupnikom za kon-trolo po pekarnah 6 milijonov kron odškodnine. Vestno so ti zaupniki nadzorovali, če kdo v prepov-edanem času po pekarnah dela. — Pri našem Osrednjem društvu živilskih delavcev v Ljubljani je za odbornika mojster v delavski pekarni, ki meče na cesto pekovske pomočnike, kateri se protivijo delati po noči. Strokovna komisija v Ljubljani naj predvsem prime za nos takšne funkcionarje, ki ško-dujejo delavskemu pokretu na ta način, da jemljejo živilskim delavcem še tiste pravice, ki so mu za-jamčene z naredbo o prepovedanem nočnem delu po pekarnah. Slabost pekovskih štrajkov v Celju in v Mariboru je precej zakrivilo tudi vodstvo cen-trale v Ljubljani, ker ima izrazitega kapitalističnega hlapca za odbornika, ki pod Dražilovim varstvom pomaga krčiti pravice pekovskih pomočnikov. Na tak način se delavstvo ne bo nikdar otreslo kapi-talističnih pijavk in organizacije s takšnim aparatom nas ne morejo privedi do boljšega življenjskega položaja. — **Živilski delavec.**

Lastnik: „Sloga“, r. z. z. o. p.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Zvonimir Bernot

(v imenu pokr. odbora SSJ in KDZ.)

5. VI. Tiskarna bratov Rumpret v Krškem.